

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาในประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ นั้นวันก็จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ และก่อปัญหาต่างๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการก่ออาชญากรรม ปล้นฆ่า ติดยาเสพติด ปัญหาโรคติดต่อเช่น โรคเอดส์ โรคเท้าช้าง มาลาเรีย และปัญหาโสเภณี ตามที่เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์เสมอๆ ทั้งตามต่างจังหวัดทั่วทุกภาค แม้กระทั่งกรุงเทพมหานครที่แออัดเต็มไปด้วยคนต่างด้าวนานาชาติถ้าเรายังไม่มีมาตรการทางกฎหมายป้องกันปราบปรามเรื่องนี้อย่างจริงจังแล้ว ต่อไปก็จะเป็นมหันตภัยอย่างร้ายแรงของคนไทย และเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทยอย่างยิ่ง รัฐบาลคงต้องสนใจปัญหานี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การลักลอบเข้าเมืองของคนต่างชาติ สัญชาติต่างๆ เพื่อเข้ามาพำนักอาศัยและประกอบอาชีพ โดยผิดกฎหมายในประเทศไทยไม่ได้เป็นปัญหาใหม่ของประเทศไทยแต่เป็นปัญหาที่มีมานานแล้ว โดยผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายนั้นประกอบด้วยผู้ถือสัญชาติต่างๆ เช่น คนพม่าชนกลุ่มน้อยจากพม่า คนลาว คนจีน จากแผ่นดินใหญ่ จีนไต้หวัน และจีนฮ่องกง คนเขมร คนอินเดียน คนบังกลาเทศ คนศรีลังกา และ คนปากีสถานอีกด้วย

การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของคนต่างด้าวเหล่านี้มีหลายวิธี แตกต่างกันไป ตามความสะดวกและสภาพของจุดข้ามพรมแดนที่ไม่เหมือนกัน ผู้ลักลอบเข้าเมืองจากประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย มักใช้วิธีเดินเท้าข้ามเส้นเขตแดนเข้ามาในอำเภอที่ห่างไกล แล้วจึงเดินทางเข้าเมืองในระยะต่อมา สำหรับคนต่างด้าวที่มาจากประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย มักใช้การเดินทางโดยเครื่องบิน หรือโดยทางเรือ ซึ่งนับวันจะมีความสะดวกเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าจากข้อเท็จจริง มีมานานแล้ว เนื่องจากประเทศไทยและประเทศพม่า มีพรมแดนติดต่อกันทั้งทางบกและทางน้ำ ยาวประมาณ 2,400 กิโลเมตร ตั้งแต่จังหวัดเชียงราย ยาวตลอดจนถึงจังหวัดระนอง ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับรัฐไทยใหญ่ กะยา กะเหรี่ยง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของพม่า ตามลำดับ พื้นที่บางแห่งเป็นผืนดินติดต่อกันโดยมีภูเขาแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำเมยเป็นลำน้ำกั้นพรมแดน ขณะที่บางพื้นที่เป็นทะเล ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นถิ่นทุรกันดารห่างไกลจากการควบคุมดูแลของทางการทั้งสองฝ่าย ชาวพม่ามักข้ามไปข้ามมาตามชายแดนที่ติดต่อกัน เนื่องจากการจ้างงานในประเทศพม่ามีน้อยมาก ชาวพม่าจึงข้ามมารับจ้างใน

ประเทศไทยด้วยค่าแรงที่สูงกว่า ความทรหด อุตุนไม่เรียกรื่องสวัสดิการต่างๆของลูกจ้างชาวพม่า ทำให้นายจ้างไทย นิยมนำคนงานพม่ามาทำงาน

คนสัญชาติพม่าเชื้อชาติต่างๆได้ลักลอบเข้ามาในประเทศไทยตามบริเวณชายแดนที่ติดต่อกัน มีทั้งประเภทที่เข้ามาแบบ ไปเข้าเย็นกลับ เพื่อเข้ามาค้าขายหรือรับจ้าง และประเภทที่ลักลอบเข้ามาอาศัยในประเทศไทย เป็นการชั่วคราวและถาวรบางกลุ่มลักลอบเข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นเวลากว่า 40 ปีแล้ว และบางกลุ่มอพยพเข้ามาในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา บางกลุ่มหลบหนีการสู้รบ เช่น กะเหรี่ยง มอญ ละยา ไทยใหญ่ ฯลฯ รวมทั้งหลบหนีเข้ามาหางานทำในประเทศไทยในระยะ 5- 10 ปีที่ผ่านมา

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าจะพิจารณาย้อนหลังจะเห็นได้ว่า กระทรวงมหาดไทยได้เคยประกาศห้ามคนต่างด้าว สัญชาติพม่าอพยพหลบภัยเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ตามจังหวัดชายแดนด้านติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า นับตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2519 หากเข้ามาจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง เนื่องจากเป็นบุคคลเข้าเมืองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงกำหนดว่า บุคคลสัญชาติพม่าที่เดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศไทยก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 คือ “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า” ซึ่งทางราชการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวเพื่อรอการผลักดัน สำหรับผู้ที่เข้ามาภายหลังวันนั้นถือว่าเป็นกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า ต้องถูกจับกุมดำเนินคดีและส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร

อนึ่ง ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ซึ่งเป็นคนไทยที่อพยพเข้าไปทำมาหากินในประเทศไทยพม่า เมื่อประมาณ 40-50 ปีมาแล้ว หรือคนไทยที่ติดไปกับดินแดนที่ไทยเสียให้แก่อังกฤษแล้วอพยพกลับเข้ามาอยู่ในเขตจังหวัดควบคุม จังหวัดตาก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดระนอง มีจำนวนประมาณ 6,500 คน ซึ่งทางราชการดำเนินการแปลงสัญชาติไทยให้หมด

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)และกระทรวงมหาดไทย ได้มีการประชุมหารือร่วมกันพร้อมสรุปออกมาว่า “มีแนวคิดมาจากการใช้แรงงานต่างด้าวเดือนซึ่งอยู่ในประเทศไทยให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยนำมาใช้เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานขณะเดียวกันก็มีการป้องกันไม่ให้เกิดการไหลทะลักของแรงงานเดือนไปพร้อมกันด้วย”ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นของ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี (สมัย นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี) ในฐานะที่กำกับดูแลกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

การเปิดเสรีแรงงานต่างด้าว อนุญาตให้แรงงาน พม่า ลาวและกัมพูชา ที่หลบหนีเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย เข้ามาทำงานได้อย่างเปิดเผย ในพื้นที่ 39 จังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 จึงก่อกำเนิดขึ้น แม้มติดังกล่าว จะเป็นการอนุมัติตามข้อเสนอของ สภา

ความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ที่ต้องการควบคุมกำหนดดูแล จัดระเบียบควบคุมแรงงานต่างชาตินี้ที่ ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ไม่ใช่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแรงงานก็ตาม ในส่วนนี้จะมีการ อนุญาต ให้แรงงานจากลาว พม่าและกัมพูชา ที่อยู่ในระหว่างรอเนรเทศกลับ เข้ามาทำงานอย่าง ถูกกฎหมายเท่านั้น โดยในระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี เมื่อครบกำหนด 2 ปีตามกฎหมายระบุ ก็จะถูกส่ง กลับประเทศพม่า หากจะเข้ามาขายแรงงานในไทยอีกครั้งก็จะต้องทำตามระเบียบและขั้นตอนใหม่

จากข้อเขียนของนิพนธ์ คันธเสวี (2539: 21) ที่อ้างรายงานประมาณการของกรมจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมขณะนี้มีคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยอยู่แล้ว ถึง 717,689 คน ใน 39 จังหวัด และทางรัฐบาลมีแผนที่จะอนุญาตให้เข้ามาอีก 200,000คนในอีก 2 ปีข้างหน้า

นับตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2 กรกฎาคม และ 6 สิงหาคม 2539 ที่รัฐบาลได้มีมติในเรื่องการจัดระเบียบควบคุม แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย ปรากฏว่าหลังครบกำหนดเวลาที่ทางราชการเปิดโอกาสให้นายจ้างนำแรงงานต่างด้าวในความควบคุมไปรายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นแรงงานต่างด้าวที่ทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายนั้น ได้มีแรงงานต่างด้าวเข้าไปรายงานตัวทั้งสิ้นจำนวน 340,819 คน โดยมีแรงงานสัญชาติพม่า 246,679 คน (ชุติมา นุ่มมัน, 2539: 4) ซึ่งมีจำนวนเพียงประมาณครึ่งหนึ่งของแรงงานต่างด้าวที่มีอยู่ในประเทศไทย

การที่รัฐบาลไทยได้เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวสามารถเข้ามาทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย แทนที่จะเป็นการช่วยควบคุมแรงงานต่างชาตินี้ที่ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมายกลับเป็นสาเหตุทำให้เกิดการลักลอบเข้าเมืองของชาวพม่าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณอำเภอแม่สอดและพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ชาวพม่าในปัจจุบันยังนิยมเข้าไปหางานทำในกรุงเทพฯและปริมณฑล เพราะคาดหวังว่าจะได้รับค่าแรงที่สูงกว่าต่างจังหวัด และสามารถเก็บเงินได้จำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น เพื่อจะได้นำเงินกลับไปให้พ่อแม่หรือครอบครัวที่ประเทศพม่า หรือได้กลับไปประเทศพม่าเพื่อเยี่ยมครอบครัวได้เร็วขึ้น และกลับมาหางานทำในประเทศไทยใหม่ ผู้ลักลอบเข้าเมืองสัญชาติพม่าส่วนใหญ่ เข้าออกประเทศไทยหลายครั้ง เพราะเมื่อเข้ามารับจ้างในประเทศไทยและกลับไปพม่าจะไม่นิยมทำไร่ทำนา ในพม่า เพราะงานลำบากกว่างานรับจ้างในประเทศไทย

ในขณะที่สถานการณ์การสู้รบในพม่ายังคงดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่องจากเป้าหมายของรัฐบาลที่จะกวาดล้างชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าตลอดเวลาที่ผ่านมาเป็นปัจจัยให้เกิดการอพยพ ปัญหาผู้อพยพลบหนึ่เข้าเมืองสัญชาติพม่าเข้ามาในอำเภอแม่สอด อำเภอท่าสองยาง อำเภอแม่ระมาด จึงมีความรุนแรงมากขึ้น โดยผู้อพยพเข้ามาอยู่ตามศูนย์อพยพที่ทางราชการจัดไว้ให้ที่ ศูนย์อพยพบ้าน

ห้วยกะโหลก ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด ศูนย์อพยพบ้านโซโกร ตำบลแม่สอง ศูนย์อพยพบ้านแม่หละ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง ศูนย์อพยพบ้านห้วยบง ตำบลแม่จะเรอ อำเภอแม่ระมาด และผู้หลบหนีเข้าเมืองอีกจำนวนมากที่ไม่ได้เข้าไปอยู่ตามศูนย์อพยพ เพราะมีจุดประสงค์หลักคือเพื่อหางานทำแม้ทางรัฐบาลโดยส่วนราชการต่างๆ ร่วมกับองค์กรเอกชน ให้ความช่วยเหลือและมุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไป แต่ก็อาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรและการนำนโยบาย ไปปฏิบัติในระดับเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งที่กระทำค่อนข้างยาก เพราะเป็นเรื่องระดับชาติ และมีความสัมพันธ์ต่อนโยบายการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากชาวพม่าแล้ว ยังมีชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า อีกจำนวนมากที่อพยพหลบหนีเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าอพยพหลบหนีเข้ามาหางานทำตลอดจนมายึดอาชีพทำมาหากินในเขตชายแดนไทยนั้น เกิดจากปัจจัยที่สำคัญคือ

ปัจจัยภายในพม่า ได้แก่ ปัญหาการสู้รบระหว่างทหารรัฐบาลกับกองกำลังชนกลุ่มน้อย ปัญหาระหว่างกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธ (คีเคบีเอ) กับกะเหรี่ยงคริสต์ (เคเอนยู) โดยพม่าใช้ยุทธวิธีใช้กะเหรี่ยงทั้งสองกลุ่มเกิดแตกแยกกัน ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน การควบคุมการเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชนอย่างเข้มงวดกวดขันและปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือการขาดแคลนสินค้าอุปโภค บริโภค การว่างงาน การเกณฑ์แรงงานโดยไม่จ่ายค่าแรง การมีรายได้ต่ำในขณะที่สินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพมีราคาสูง

ปัจจัยดึงดูดจากไทย ได้แก่ การที่ประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีความต้องการแรงงานจำนวนมาก ความโอบอ้อมอารีของคนไทย ความผ่อนปรนของรัฐบาลไทย ที่ออกกฎหมายเปิดเสรีแรงงานต่างด้าวจากประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา ทำให้ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า พากันลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อเข้ามาขายแรงงานในประเทศไทย และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าที่หนีภัยจากการปราบปรามชนกลุ่มน้อยของรัฐบาลพม่า โดยการตั้งศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ทำให้ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่า ที่อาศัยอยู่ในศูนย์อพยพส่วนหนึ่ง ลักลอบออกจากศูนย์อพยพไปหางานทำข้างนอก (เฉลิมศักดิ์ แห่งมงาม, 2535: 4)

เนื่องจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นแหล่งการค้าชายแดนไทย-พม่า ที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ ก็เพราะมีท่าเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับกรุงย่างกุ้ง (Yangon) อันเป็นเมืองหลวงของพม่า ประมาณ 250 กิโลเมตร ซึ่งถือว่าอยู่ใกล้ที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งอื่น ๆ สินค้าส่งออกที่สำคัญจากไทยที่ผ่านบริเวณนี้ ได้แก่ เครื่องอุปโภคบริโภคซึ่งมีมูลค่าประมาณปีละ 200-300 ล้านบาท และสินค้านำเข้าจากพม่าเป็นผลิตภัณฑ์จากป่า อัญมณีและสัตว์มีชีวิต ซึ่งมีมูลค่านำเข้าประมาณปี

ละ 150 -200 ล้านบาท (กรุงเทพมหานคร 3 กรกฎาคม 2534: 10) จึงกล่าวได้ว่าการค้าชายแดนบริเวณ
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นแหล่งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจแห่งหนึ่ง จึงทำให้ชาวพม่าเดิน
ทางเข้ามาค้าขายในเขตชายแดนไทย-พม่าในบริเวณดังกล่าวนี้จำนวนมาก นอกจากนี้ สภาพ
ภูมิศาสตร์อำเภอแม่สอดมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า เพียงมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นกั้นเขตแดน
จากการศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตากปรากฏว่า มี
อัตราการขยายตัวที่ต่ำ ปัจจัยที่ทำให้ประชากรเปลี่ยนแปลง พบว่ามีอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติ
มากกว่าการย้ายถิ่นสุทธิ และจากการสำรวจปี 2535 มีประชากรจำนวน 45,101 คน มีเชื้อชาติไทย-
สัญชาติไทย ร้อยละ 97.57 ชาวกะเหรี่ยง-พม่า ร้อยละ 2.32 เศรษฐกิจส่วนใหญ่จึงขึ้นอยู่กับสินค้า
ประเภทอัญมณี ดังนั้นอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนจึงประกอบการค้าและบริการเป็นหลักซึ่งนอก
จากรองรับความต้องการของประชากรในชุมชนและพื้นที่โดยรอบแล้ว ยังให้บริการแก่ประชากร
ของพม่า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยงที่ข้ามเขตแดนเข้ามาซื้อกลับไปบริโภค-อุปโภคและบาง
ส่วนเข้าไปขายในประเทศ สำหรับกิจการอุตสาหกรรมในอำเภอแม่สอดส่วนใหญ่ก็เป็นกิจการ
ขนาดเล็กมุ่งให้บริการแก่ประชาชนภายในชุมชนเป็นหลัก จากจำนวนอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 131 แห่ง
อุตสาหกรรมบริการประเภท อู่ซ่อมรถยนต์-เคาะพ่นสี เป็นกิจการที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ 42 กิจการอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานมากที่สุดเป็นกิจการเกี่ยวกับเครื่องประดับ
คือกิจการทำรูปภาพประดับพลอย ลักษณะแรงงาน มีประชากรวัยแรงงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป)
จำนวน 38,825 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 86.80 ของประชากรรวมเป็นผู้ที่มีงานทำจำนวน 22,049
คนหรือร้อยละ 48.89 ของประชากรรวม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการค้าร้อยละ 26.45 ของผู้มี
งานทำทั้งหมด รองลงมาคืออาชีพทางการเกษตรและอาชีพทางด้านช่างหรือผู้ปฏิบัติงานใน
กระบวนการผลิต-กรรมกร ร้อยละ 24.96 และ 23.78 ของผู้มีงานทำทั้งหมดตามลำดับ (ผังเมือง
รวมเมืองแม่สอด ปรับปรุงครั้งที่ 1 สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย, 2537: 3-2) อาชีพของหัว
หน้าครัวเรือนไม่ทำการเกษตร 8,260 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 73.93 ของครัวเรือนทั้งหมด

แม้อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะเป็นอำเภอเล็ก มีประชากรจำนวนน้อย มีธุรกิจ
ในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ อยู่จำนวนไม่มากนัก แต่ปรากฏว่าในแต่ละวันจะมี
การลักลอบเข้าเมืองของชาวพม่า เข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากมีทั้งเข้ามาค้าขายในตอนเช้า-เย็น
กลับ และลักลอบเข้ามาหาเงินที่อยู่ในเขตไทย

ผู้วิจัยในฐานะที่มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงอาศัยอยู่ที่อำเภอแม่สอด และเดินทางเข้า-
ออกอำเภอแม่สอดเป็นประจำ ได้เห็นเหตุการณ์ สถานการณ์ของการอพยพหลบหนีเข้าเมืองของ
คนสัญชาติพม่ามาเป็นเวลาหลายสิบปี และนับวันจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้เกิดความ

สนใจในการที่ศึกษาว่า อะไรเป็นสาเหตุ ที่ทำให้คนสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาในไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง พวกเขาเหล่านั้นมีความคาดหวัง หรือความต้องการอะไร มีขั้นตอนหรือวิธีการในการลักลอบเข้ามาอำเภอแม่สอด และการเคลื่อนย้ายจากอำเภอแม่สอด เพื่อไปทำงานในจังหวัดต่าง ๆ ของไทย อย่างไรก็ตาม นอกจากนี่ยังต้องการศึกษาหาแนวทาง และมาตรการในการป้องกันแก้ไขการไหลทะลักของคนสัญชาติพม่ามิให้เข้าสู่เมืองหลวงและจังหวัดอื่น ๆ ของไทย ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดผลกระทบในด้านความมั่นคง สังคม สาธารณสุข และปัญหาอื่น ๆ ในไทยโดยรวมได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึง กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการในลักลอบเข้าเมืองจากพม่าเข้าสู่ไทยและการเคลื่อนย้ายไปทำงานในจังหวัดต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาถึง ความคาดหวังหรือความต้องการที่แท้จริง ของชาวพม่าที่ลักลอบเข้ามาในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาหาแนวทาง และมาตรการในการป้องกัน มิให้เกิดการไหลทะลักของชาวพม่าเข้าเขตกรุงเทพมหานครและหัวเมืองใหญ่ของไทย

1.3 ข้อสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยเรื่องนี้ผู้ศึกษา ได้ตั้งข้อสมมติฐานไว้ดังนี้

1. ความต้องการของชาวพม่าที่ลักลอบเข้ามาในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมายในเขตอำเภอแม่สอดในปัจจุบันมีความแตกต่างจากในอดีต
2. ผู้ลักลอบเข้าเมืองส่วนใหญ่ต้องการไปหางานทำในเมืองใหญ่ๆมากกว่าที่จะทำงานอยู่ในอำเภอแม่สอดเพราะได้รับรายได้และสวัสดิการที่ดีกว่า
3. การกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนและการเปิดเสรีแรงงานต่างด้าว โดยการให้อยู่ได้กฎหมายคุ้มครองแรงงานเดียวกันกับเมืองใหญ่จะช่วยให้การอพยพแรงงานเข้าเมืองใหญ่ลดลง
4. วิธีการลักลอบเข้าเมืองของชาวพม่าเข้ามาในไทยมีลักษณะเป็นขบวนการค้าแรงงานข้ามชาติโดยมีนายหน้าไทยและพม่าร่วมมือกับข้าราชการและนักการเมืองร่วมรับผลประโยชน์ด้วย

1.4. ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้า นักธุรกิจ และคนสัญชาติพม่าที่อาศัยอยู่ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.4.2 ข้อจำกัดของการวิจัย

ผลการศึกษางานชิ้นนี้ว่าวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยมีเงื่อนไขของเวลาและงบประมาณที่จำกัด จึงทำการศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างได้เฉพาะบางส่วนของประชากรในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เท่านั้น จึงทำให้ผลที่ออกมาไม่สามารถนำไปใช้ในการเป็นตัวแทนเรื่องการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่า ในประเทศไทยได้ โดยเฉพาะในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีการไหลทะลักของคนสัญชาติพม่า เข้ามาสู่ประเทศไทย เช่น กาญจนบุรี เชียงราย และระนองได้

1.5 นิยามศัพท์

1.ชนกลุ่มน้อย (minority) หมายถึง กลุ่มชนที่รวมกันโดยมีประวัติความเป็นมา ภาษา หรือความเชื่อทางศาสนาที่เหมือนกัน และมีความรู้สึกว่าคุณเองมีความแตกต่างในเรื่องดังกล่าวไปจากชนกลุ่มใหญ่

2.คนสัญชาติพม่า หมายถึง การเป็นประชาชนของประเทศพม่า โดยหลักกฎหมายของพม่า เป็นการมัดบุคคลไว้กับรัฐ เพื่อแสดงสิทธิและหน้าที่ที่มีต่อรัฐ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีเชื้อชาติใดศาสนาใด

3.ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า หมายถึง ชนกลุ่มน้อยในพม่าทุกกลุ่มที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทย ยกเว้นชาวพม่าแท้

ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า คือ บุคคลสัญชาติพม่าที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยก่อนวันที่ 9 มิถุนายน 2519 ด้วยเหตุผลทางการเมือง โดยทางราชการได้จัดให้ทำทะเบียนควบคุมไว้และผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยชั่วคราว เพื่อรอการผลักดันต่อไป แต่ปัจจุบันประชาชนเหล่านี้ได้ตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเกือบจะถาวร (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำทะเบียน และบัตรประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า)

อนึ่ง ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ซึ่งเป็นคนไทยที่อพยพเข้าไปทำมาหากินในประเทศพม่าเมื่อประมาณ 40-50 ปีมาแล้วหรือคนไทยที่ติดไปกับดินแดนที่ไทยเสียให้แก่อังกฤษแล้วอพยพกลับเข้ามาอยู่ในเขตจังหวัดควบคุม จังหวัดตาก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัด

ระนอง มีจำนวน 5,500 คน ทางราชการกำลังดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้อยู่ในขณะนี้ คาดว่าจะได้สัญชาติไทยภายใน 5 ปีข้างหน้า

4. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า หมายถึง

4.1 ชนกลุ่มน้อยบริเวณชายแดนไทยแยกออกเป็นกลุ่มที่หลบหนีเข้ามานานแล้ว และตั้งหลักแหล่งถาวรระหว่างรอการผลักดันออกนอกราชอาณาจักรทางราชการกำหนดให้อาศัยอยู่ในเขตควบคุม 9 จังหวัดชายแดนไทย-พม่าเช่นกันแต่ไม่สามารถขออนุญาตออกนอกเขตอำเภอควบคุมได้

4.2 ผู้ที่หลบหนีเข้ามาในระยะหลังๆ จุดประสงค์หลักก็คือ เพื่อหางานทำ จะกระจายออกหางานทำทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย

4.3 ผู้หลบหนีที่อาศัยใน 39 จังหวัดที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุญาตให้แรงงานจาก ลาว พม่าและกัมพูชาที่อยู่ในระหว่างรอการเนรเทศกลับ เข้ามาทำงานอย่างถูกกฎหมายโดยให้นายจ้างนำแรงงานที่เข้ามาทำงานก่อนวันที่ 25 มิถุนายน 2539 ไปขึ้นทะเบียนกับตำรวจตรวจคนเข้าเมือง โดยจ่ายค่าประกัน 1000บาท (25 % ของ5000 บาท) ในระยะเวลาผ่อนปรน 2 ปี แล้วเนรเทศกลับ

4.4 พวกที่อยู่นอกเขต 39 จังหวัด จะต้องถูกจับดำเนินคดี ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พศ. 2522 เมื่อคดีถึงที่สุดจะต้องถูกส่งตัวออกนอกราชอาณาจักร ทางช่องทางที่เข้ามา หรือช่องทางใกล้เคียง

5. ผู้หลบหนีการสู้รบในประเทศพม่า แทนคำว่า ผู้ลี้ภัย ผู้อพยพ ผู้หนีภัยสงคราม หรือ ถ้อยคำใดอันจะถ่ายถอดเป็นภาษาอังกฤษ ได้ว่า Refugee ซึ่งเป็นสถานะที่ประเทศไทยยังไม่ยอมรับให้แก่ประชาชนกลุ่มหนึ่งที่มาขอพึ่งพาสันติภาพอยู่บริเวณชายแดน (พรสุข เกิดสว่าง และกฤตยา อชาวนิจกุล, 2540: 37)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหา สาเหตุ วิธีการ และขบวนการที่ชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าลักลอบเข้ามาหางานทำบริเวณชายแดนไทย

2. เพื่อเสนอผลแห่งการวิจัยนี้ไปแก้ปัญหา ปรับปรุงมาตรฐานของหน่วยงานราชการ องค์การที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องความมั่นคง ความปลอดภัย และเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อการลักลอบเข้ามาของคนต่างด้าวสัญชาติต่างๆ